ĐẶC ĐIỂM TỔN THƯƠNG ĐỘNG MẠCH CẢNH ĐOẠN NGOÀI SỌ BẰNG SIÊU ÂM DOPPLER Ở BỆNH NHÂN HỘI CHỨNG CHUYỂN HÓA

Võ Thị Hồng Tuyết, Trần Viết An
Trường Đại học Y Dược Cần Thơ

TÓM TẮT

Mục tiêu: *1) Xác định tỉ lệ và đặc điểm tổn thương động mạch cảnh (ĐMC) đoạn ngoài sọ bằng siêu âm Doppler ở bệnh nhân (BN) hội chứng chuyển hóa (HCCH). 2) Tìm hiểu mối liên quan giữa bề dày lớp nội trung mạc (IMT) ĐMC chung với một số yếu tố nguy cơ tim mạch và thành tố của HCCH.* ***Đối tượng và phương pháp nghiên cứu:*** *Mô tả cắt ngang trên 122 BN HCCH về hình ảnh siêu âm doppler động mạch cảnh đoạn ngoài sọ, ghi nhận độ dày lớp nội trung mạc, các mãng xơ vữa dọc thành ĐMC và đo độ hẹp ĐMC (nếu có) theo công thức ECST.* ***Kết quả:*** *Tỉ lệ tổn thương ĐMC là 70,5% trong đó, tăng IMT là 66,4%; có mảng xơ vữa (MXV) là 50%; vừa tăng IMT vừa có MXV là 40,2%; hẹp có ý nghĩa lòng mạch là 5,7%. IMT của ĐMC chung phải và trái, ĐMC trong phải và trái lần lượt là 1,034 ± 0,30; 1,107 ± 0,422; 1,061 ± 0,315 và 1,142 ± 0,438 mm. Có 34,5% BN có hơn một mảng xơ vữa, 77% MXV tập trung ở vị trí gần chỗ chia đôi của ĐMC và 23% MXV xếp loại dễ bị tổn thương. IMT ĐMC chung có tương quan với tuổi, số năm tăng huyết áp (THA), huyết áp tâm thu (HATT), số năm đái tháo đường (ĐTĐ), vòng eo (VE), vòng eo/vòng mông (VE/VM) và không tương quan với đường huyết lúc đói, HbA1c, cholesteol toàn phần, triglycerid, HDL cholesterol, LDL cholesterol, BMI, CRP hs, số lượng thành tố của HCCH.* ***Kết luận:*** *Tỉ lệ tổn thương ĐMC ở BN HCCH là 70,5%; IMT ĐMC chung có tương quan với tuổi, số năm bị THA, HATT, số năm ĐTĐ, VE, VE/VM.*

Từ khóa: *Hội chứng chuyển hóa, động mạch cảnh, IMT, mãng xơ vữa*

ABSTRACT

THE CHARACTERISTICS OF CAROTID ARTERIES INJURY BY DOPPLER ULTRASOUND IN METABOLIC SYNDROME PATIENTS

Vo Thi Hong Tuyet, Tran Viet An
Cantho University of Medicine and Pharmacy

Objectives: *1)To indentify rate and charcteristic of carotid arteries injuries by doppler ultrasound in metabolic syndrome (MetS) patients. 2) To study about the association between common carotid intima-media thickness (IMT) and cardiovascular risk factors and MetS components.* ***Patients and method:*** *A Cross-sectional decriptive study was conducted on 122 MetS patients examined by doppler ultrasoud to evaluate IMT on carotid.* ***Results:*** *Carotid arteries injuries were detected in 70.5% patients, in which, the increasing IMT 66.4%, presence of plaque 50%, both increasing IMT and presence of plaque 40.2%, significant stenosis 5.7%. IMT of right and left common carotid, right and left internal carotid were in turn 1,034 ± 0,30; 1,107 ± 0,422; 1,061 ± 0,315 và 1,142 ± 0,438 mm. There were 34.5% patients have more than one plaque, 77% plaque was occured near the carotid buld, 23% plaque was classified vulnerable plaque. Common carotid IMT significant linear correlates with age, disease duration of hypertension, systolic blood pressure, disease duration of diabetes, waist circumference and waist-hip ratio. However, it didn't linear correlate with fasting glucose, HbA1c, cholesterol total, triglycerid, HDL cholesterol, LDL cholesterol, body mass index, CRP hs, number of MetS components.* ***Conclutions:*** *Carotid arteries injuries were detected in 70.5% patients. Common carotid IMT significant linear correlates with age, disease duration of hypertension, systolic blood pressure, disease duration of diabetes, waist circumference and waist-hip ratio.*

Keywords*: metabolic syndrome, carotid, intima-media thickness (IMT)*